

PRONUMELE - Testul 1

- 1.- Care pronume pot deveni adjective pronominale?
  - a.- personale, de politețe, reflexive, demonstrative și negative;
  - b.- de întărire, posesive, demonst., relativ-interogative, nehotărâte și negative;
  - c.- pronumele relative, interogative și personale.
- 2.- Pronumele: dânsul, dânsa, dânșii, dânsele sunt:
  - a.- pronume personale;
  - b.- pronume de politețe ;
  - c.- pronume de întărire.
- 3.- Ce valori gramaticale au cuvintele subliniate din enunțurile: Lui Ionel i s-au luat din ghiozdanul lui caietele lui de gramatică.
  - a.- articol nehot., pron. reflexiv, pron. reflexiv ;
  - b.- articol hotărât proclitic, pronume personal, pronume personal ;
  - c.- pronume nehotărât, pronume personal, articol nehotărât.
- 4.- Cuvântul o din enunțurile: *Am luat-o la fugă și am văzut-o pe Ileana la capătul străzii. O să-i cer o carte și două caiete pe care i le-am dat ieri.*, are, în ordine, următoarele valori gramaticale:
  - a.- pronume personal cu valoare neutră, pronume personal, verb auxiliar, articol nehotărât;
  - b.- pronume personal cu valoare neutră, pronume personal, verb auxiliar, numeral cu valoare adjectivală;
  - c.- articol nehotărât, pronume personal, articol nehotărât, articol nehotărât.
- 5.- Pronumele au următoarele categorii gramaticale:
  - a.- gen, număr, timp, caz;
  - b.- gen, număr, caz, persoană;
  - c.- număr, persoană, construcție.
- 6.- Funcțiile sintactice și felurile pronomelor din enunțul: *Ți-am ascultat povestea-ți și mi-am închipuit-o altfel decât cum mi-ai spus tu.*, sunt în ordine:
  - a.- ți- = complement indirect exprimat prin pronume personal; -ți = atribut pronominal în dativul posesiv exprimat prin pronume personal ; mi- = pronume reflexiv, fără funcție sintactică, marcă a construcției reflexive; -o = complement direct exprimat prin pronume personal; mi- = complement indirect exprimat prin pronume personal ; tu = subiect exprimat prin pronume personal.
  - b.- toate sunt pronume pers., forme neaccentuate cu funcția de compl. indirect;
  - c.- primele 4 pronume au funcția de c. d., iar ultimul are funcția de subiect.
- 7.- Funcțiile sintactice ale pronomelor din enunțul: *Căci ca tine sunt și culme și abise/ Și-ți aduc un corp în zdrențe.*, sunt corecte în varianta.
  - a.- ca tine = c.m., pron. pers., Ac.; -ți = compl. ind., pronume personal în dativ;
  - b.- ca tine = nume pred., pron. pers., Ac.; -ți = atr. pron., pronume reflexiv, dativ;
  - c.- ca tine = nume pred., pron. pers., Ac.; -ți = compl. ind., pronume personal, dativ.
- 8.- Funcția sintactică și cazul pronomelor din enunțurile: *În locu-i, aș fi hoinărit toată ziua. Trebuia să descopere calea către mine. Nu se putea plimba de voi.*
  - a.- c. condițional, pron. pers., G; c.t., pron. nehot., Ac.; c.loc, pron. personal, Ac.; c.i., pronume personal, Ac;

b.- atr. pron., pron. pers., G; atr. adj., adj. pron. nehot., Ac; atr. pronominal, pronume personal, Ac.; c. i., pron. personal, Ac.;

c.- c. condițional, pronume personal, D; atribut adj., adj. pronominal nehotărât, Ac; atribut pronominal, pronume pers. Ac.; c. cauză, pronume personal, Ac;

9.- În enunțul: *Măria Sa vrut să pună o întrebare Domniei Sale, domnului Ionescu.*, există:

a.- Măria Sa = subiect, locuțiune pronominală de politețe, N; Domniei Sale = compl.indirect, locuțiune pronominală de politețe,D; domnului = apozitie, D.; Ionescu = atribut substantival, N.

b.- Măria Sa = subiect, loc. pronominală de politețe, N ; Domniei Sale = atribut pronominal, locuțiune pronominală de politețe, D. ; domnului = atribut pronominal, pronume de politețe, D.; Ionescu = apozitie în D.;

c.- toate sunt locuțiuni pronominale de politețe cu funcțiile sintactice de: subiect, N; complement indirect, Ac. ; complement indirect, Ac.; apozitie, D.

10.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțurile: *Unele lucruri se rezolvă de la sine. În sinea lui era convins că nu va pleca. A reușit prin sine.*

a.- subiect, pronume nehotărât; c.i., pronume reflexiv; c.loc, pronume reflexiv; atribut pronominal, pronume personal; c.mod, pronume reflexiv. ;

b.- atribut pronominal, pronume nehotărât; c.timp, pronume reflexiv; c.loc, pronume de politețe; atribut adjectival, adj. pronominal personal; c.m., pronume reflexiv;

c.- atribut adjectival, adjectiv pronom. nehot. ; c.mod, pron. reflexiv; c.loc, substantiv; atribut pronominal, pronume personal; c.mod, pronume reflexiv.

11.- În care serie apar greșeli de folosire a pronumelui personal?

a.- Nu ne dor de tine. O va uita-o și pe sora ta.

b.- Ia-ți cartea de aici. Nu ți-am notat poezia.

c. - Mi-e greu să învăț verbul. Îl las pentru mâine.

12.- Funcția sintactică și cazul adjectivelor pronominale de întărire din enunțurile: *Nu m-am putut orienta asupra mea însumi. Mă bucură responsabilitatea însăși a fraților mei. Ele însele au fost premiate:*

a.- atribut adj. în cazurile: Ac., N., N.;

b.- c.i., D; atribut pron., Ac.; atribut adj., Ac. ;

c.- atribut adjectival, N.; subiect, N.; atribut adjectival, N.

13.- Funcția sintactică a pronomelor posesive din enunțurile: *Cartea ta este așezată pe a mea. Nu dau doi bani pe ai tăi. L-am văzut pe al nostru pe stradă.*

a.- atr. pron. + c.loc + c.i. + c. i.;

b.- atribut adjectival + c.loc + c.prep. + c. d.;

c.- atribut adjectival + c. i. + c.prep. + c. i.

14.- Analiza corectă a cuvintelor subliniate din enunțul: *Mașina din fața ta era parcată ieri în fața casei mele.*, este corectă în seria:

a.- atr. adj.,adj. pronominale posesive, Ac. ;

b.- atribut pronominal, pronume posesiv, G.; atribut adj., adjectiv posesiv, G.;

c.- atribut adjectival prepoz., adjectiv posesiv, Ac.; atribut adj., adj. posesiv, G.

15.- Alege pentru pron. posesive var. corectă. 1. *Au venit la masă toți: ai mei, ai tăi.* 2. *N-am ținut cont de două păreri: de a ta și de a sa.* 3. *Trăiau printre tineri, frați cu ai noștri.*

a.- pronume posesive, apozitii, N., Ac. în 1 și 2; atribut pronominal prep. Ac. în 3;

b.- attribute pronominale în 1, 2, 3 exprimate prin pronume posesive;

c.- pron. pos., apozitie în 1; pron. pos., c.prep. în 2; pron. posesiv, c.prep. în 3.

16.- Alege varianta corectă a cuvintelor subliniate din enunțul: *Acestea sunt ale noastre și nu ți le împrumutăm:*

a.- pronume posesiv, N., nume predicativ;

b.- pronume posesiv, D., atribut prep.;

c.- adjectiv posesiv, G., atribut adjectival.

17.- Alege varianta în care apar pronume demonstrative de diferențiere:

a.- acesta, acelaia, cealaltă, aceea; b.- cestălalt, celălalt, celuiilalt;

c.- același, acelora, aia, ăla.

18.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunțul: *Am învățat această poezie; aceasta era o dificultate mare pentru mine.*

a.- c. direct, pron. dem. de apropiere, Ac.; subiect, pron. dem. de apropiere, N.;

b.- atribut adjectival, adjectiv pron. dem. de apropiere, Ac.; subiect, pron. dem., N.;

c.- atribut pronominal, pron. demonstrativ de apropiere, Ac.; subiect, pron. dem., N.

19.- Cuvintele subliniate din enunțul: *Le dădea celorlaltii cărți, pentru că voia să-i cunoască pe aceștia,* sunt:

a.- complement indirect, pron. dem. de diferențiere; c.d., pron. dem. de apropiere.

b.- c. d., pron. dem. de depărtare; c.i., pron. demonstrativ de apropiere;

c.- atr. adj., adj. pron. dem. de depărtare; c.d., pron. demonstrativ de apropiere.

20.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțul: *Cei vrednici au luat note mai mari decât cei care sunt mai leneși.*

a.- articol dem.- adj., fără funcție; c.m. comparativ, pronume dem. de depărtare;

b.- atr. adj., adj. pron. dem. de depărtare; c.m., adj. demonstrativ de depărtare;

c.- subiect, pronume demonstrativ; c.i., articol demonstrativ-adjectival.

21.- Cuvântul subliniat din enunțul: *Subiectele articolelor acesteia sunt interesante., este:*

a.- adjectiv demonstrativ în genitiv, atribut adjectival;

b.- pronume demonstrativ în genitiv, atribut pronominal;

c.- pronume demonstrativ în dativ, complement indirect.

22.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunțul: *Din pricina acestui n-am învățat lecția și, mai ales, pentru că n-am primit această carte., sunt:*

a.- attribute adjectivale, adj. pron. demonstrative de apropiere în ambele situații;

b.- c.cauză, pronume demonstrativ în G. + grupare evasilocuțională specifică genitivului; atribut adjectival, adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere;

c.- attribute pronominale, pronume demonstrative în ambele situații.

23.- Recunoaște varianta în care există un circumstanțial de loc exprimat prin pronume demonstrativ: a.- *Și-a construit o casă vizavi de acesta.*

- b.- Copacii din jurul acesteia sunt înalți.
c.- S-a așezat pe locul celuilalt.
- 24.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțul: ... Pentru că sunt cel mai puternic, de aceea să-mi dați partea cea mai mare. Nu-l bagă în seamă, pentru că de acela nu are nevoie acum.
a.- c.cz., loc.adv. + complement prepozițional, pronume demonstrativ, Ac.;
b.- c.i., pronume demonstrativ, Ac, + complement prepozițional, pronume demonstrativ, Ac. ;
c.- ambele cuvinte sunt c.cz, locuțiuni adverbiale.
- 25.- Alege varianta în care pronumele sau adjectivele demonstrative sunt întrebuințate incorect: a.- Pe aceiași oameni îi văd în fiecare zi.
b.- Acea au învățat mai bine.   c.- Cartea aceea a fost interesantă.
- 26.- Indică varianta în care există numai pronume relativ:
a.- Stiu ce poezie ai învățat.   b.- Ce ai pierdut azi, nu găsești mâine.
c.- Care haină este mai frumoasă?
- 27.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțul: Am aflat ce planuri de viitor ai, pe care vrei să le îndeplinești, cu cine te înțelegi mai bine.
a.-c.direct, pronume relativ; c. prep., pronume relativ; c.indirect, pronume interogativ;
b.- atribut adjectival, adjectiv pronominal relativ; complement direct, pronume relativ cu prepoziție; compl prepozițional, pronume relativ cu prepoziție;
c.- complemente prepoziționale, pronume relative în toate situațiile.
- 28.- Există adjective pronominale interogative în varianta:
a.- Ce vor întreba colegii tăi când vor vedea ce-ai făcut?
b.- Toți care trec te salută?   c.- Ce vești îmi aduci de dimineață?
- 29.- Cuvintele subliniate din enunțul: Ce fel de om este colegul tău?
a.- locuțiune adjectivală interogativă, atribut adjectival;
b.- locuțiune pronominală, atribut pronominal;
c.- locuțiune adverbială, adverb.
- 30.- Pronumele ne din enunțurile: 1. - Ne-am dat seama de greșeală. 2. - Amelia ne trimite cărțile. 3. - Ne deranjează că fumați. 4. - Ne vom muta în curând în casă nouă., are următoarele valori morfologice:
a.- 1, 2 - pronume reflexiv; 3, 4 - pronume personal;
b.- 1.- pron. refl., D; 2.- pron. pers., D; 3.- pron. pers., Ac.; 4.- pron. reflexiv, Ac. ;
c.- 1, 4 - pronume reflexive, D; 2, 3 - pronume personale, Ac.
- 31.- În care variantă nu există adjective pronominale?
a.- „Nu știți d-voastră ce poam-a dracului e Harap-Alb aista.”
b.- „Până l-am dat pe brazdă, mi-am stupit sufletul cu dansul.”
c.- „Nu știam că această carte a ta este așa de bună.”
- 32.- În care variantă există o construcție infinitivală relativă?
a.- El poate aștepta până la primăvară.
b.- Dacă n-ai ce citi, îți dau eu o carte.

c.- *Nu poți face lucrul acesta.*

33.- În textul: „*Ridicolul ucide (...), dar ucide numai pe cei care depind de alții.*” există următoarele pronume:

a.- pe cei = pronume demonstrativ de depărtare, complement direct; care = pronume relativ, subiect; de alții = pronume nehotărât, c. prep.;

b.- care = pronume relativ, atribut pronominal; de alții = pronume nehotărât, c.prep.;

c.- care = adj. relativ, atr. adj.; de alții = adj. pron. nehotărât, atribut adjectival.

34.- În care variantă există cel mai mare număr de pronume?

a.- *Nu-i cunosc pe cei care ți-au luat caietele pe care ți le-am cumpărat.*

b.- *În sinea mea nu-l pot accepta.*

c.- *El este cel serviabil care mi-a dat ajutor.*

35.- Care sunt formele flexionare ale pronumelui cine?

a.- N., Ac.= cine; G., D.= cui;

b.- N. = cine; G.= cui; D.= cinelui; Ac.= cine; c.- N., G., D., Ac. = cine.

36.- Există pronume posesive în varianta:

a.- *Caietul acesta al meu este cam rupt.*

b.- *Casa alor tăi este mare.*

c.- *Prietenii mei sunt în excursie.*

37.- Cel este pronume demonstrativ în varianta:

a.- *Omul cel bogat nu crede celui sărac.*

b.- *N-am vorbit cu cel care a venit.*

c.- *Cel de-al doilea elev este în urmă la sport.*

38.- În enunțul: *N-am găsit cine știe ce de cumpărat.*, cuvintele subliniate sunt:

a.- loc. pron. nehot.;

b.- pron. rel. + verb + pron. relativ;

c.- locuțiune adverbială.

39.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunțul:

Faptul că știi ceea ce ai învățat, nu trebuie să spui nu știu cui.

a.- complement direct, pronume relativ compus; c.i., loc.pronominală nehotărâtă;

b.- c.d., pron. nehotărât; predicat verbal, verb; c.prep., pronume interogativ;

c.- subiect, pronume relativ compus; predicat verbal, construcție infinitivală.

40.- Care este forma de G-D a pronumelui relativ-interogativ ce?

a.- este invariabil, nu are G-D;

b.- celui = G.-D.;

c.- ceea ce.

41.- Identificați forma corectă:

a.- *Am văzut copilul a cărui părinți au apărut la televizor.*

b.- *Am văzut copilul ai cărei părinți au apărut la televizor.*

c.- *Am văzut copilul ai cărui părinți au apărut la televizor.*

42.- Pronumele nehotărât este complement necircumstanțial în enunțul:

a.- *Alți oameni au venit la noi.*

b.- *Cred că a fost recunoscut de careva dintre voi.*

c.- *Ai noștri au învățat mai mult ca alții.*

43.- Pron. relativ nu este subiect în enunțul:

a.- *Trimite-i un e-mail cui ți-a cerut cartea.*

b.- *Știu care coleg a plecat în excursie.*

- c.- *L-a ascultat pe care este mai informat.*
- 44.- În care var. găsim pron. fără funcție sintactică?
 a.- *Zi-i mai departe, că-i zici bine.*
 b.- *Dă-i tot ce ai la tine, să nu zică ceva.*   c.- *Mi-a dat totul.*
- 45.- Cuvântul **căror** din propoziția interogativă: *Căror candidați li s-au dat rezultatele?* este:
 a.- atribut adjectival, adjectiv pronominal relativ;
 b.- atribut pronominal, pronume interogativ;
 c.- atribut adjectival, adjectiv pronominal interogativ.
- 46.- În propoziția: *A cui este cartea aceasta?* pronumele interogativ este:
 a.- nume predicativ, pronume interogativ, cazul genitiv;
 b.- atribut pronominal, pronume relativ, cazul dativ;
 c.- atribut adjectival, adjectiv pronominal interogativ, cazul genitiv.
- 47.- În enunțul: *N-a văzut pe cine dorea.*, pronumele relativ este:
 a.- complement direct al verbului **n-a văzut**;
 b.- complement direct al verbului **dorea**;   c.- subiect al verbului **dorea**.
- 48.- În enunțul: *Chiar profesorul însuși m-a trimis la examen.*, adjectivul pronominal de întărire este:
 a.- corect întrebuițat deoarece subliniază ideea de autoritate;
 b.- corect întrebuițat deoarece se acordă în nr. și pers. cu substant. determinat;
 c.- incorect folosit deoarece, asociat cu adverbul **chiar**, enunțul devine pleonasm.
- 49.- În fraza: „*Ce a scos din voi Apusul când nimic nu e de scos?*” pronumele au următoarele funcții sintactice:
 a.- **ce** = c.d., pronume interogativ, Ac.; **din voi** = c.prep., pronume personal, Ac.; **nimic** = subiect, pronume negativ, N;
 b.- **ce**=subiect, pron.rel., N.; **din voi** = c.prep., pron. pers., Ac.; **nimic**=c.d., pron.neg. Ac.;
 c.- **ce** = c.d., pronume interogativ, Ac.; **din voi** = c.i., pronume personal, Ac.; **nimic** = c.d., pronume negativ, Ac.
- 50.- În propoz.: *Ai mei pierduți sunt, pașă, toți.*, pron. au următoarele funcții sintactice:
 a.- **ai mei**= nume predicativ, pronume posesiv; **toți** = subiect, pronume nehotărât;
 b.- **ai mei**=atr.adj., adj. posesiv; **toți** = subiect, pron. nehot. cu valoare subst.;
 c.- **ai mei** = subiect, pron. posesiv; **toți** = atr. adj., adj. pronominal nehotărât.
- 51.- Cuvântul **lui** din textul: *La sfârșitul lui mai se coc cireșele lui.*, este:
 a.- articol hotărât proclitic + pronume personal, atribut pronominal;
 b.- pronume personal, atribut pronominal în ambele situații;
 c.- articol hotărât proclitic + articol hotărât enclitic.
- 52.- Identificați forma corectă a pronomelui demonstrativ:
 a.- *copiii aceia, masa aceia*;   b.- *aceiași masă, aceeași copii*;
 c.- *masa aceea, băieții aceia*.
- 53.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: **Își pierde vremea cu nimicuri**.
 a.- **își** = complement posesiv, pronume reflexiv; **cu nimicuri** = c. prep.,

- substantiv provenit prin conversiune din pronume negativ;
- b.- își = pronume reflexiv, marcă a construcției reflexive, fără funcție sintactică; cu nimicuri = complement posesiv, pronume negativ;
- c.- își = atribut pronominal, pronume reflexiv; cu nimicuri = c.i., pron. negativ.
- 54.- În propoziția: Niciunul nu a solicitat învoire în oraș., cuvântul subliniat este:
a.- subiect, numeral adv.;   b.- subiect, pronume negativ;
c.- subiect, pronume nehotărât.
- 55.- Cuvintele subliniate din enunțul: Mașini ca ale lor sunt și la noi., sunt:
a.- ca ale lor = c.m., pronume personal; la noi = c.i., pronume personal;
b.- ca ale lor=atribut pron., pronume personal; la noi=c.prep., pronume personal.
c.- ca ale lor = atribut pron., pronume posesiv; la noi = c.l., pronume personal.
- 56.- Cuvintele subliniate din enunțul: Dumnealui este tatăl meu., sunt:
a.- subiect, pronume de politețe + atribut adjectival, adjectiv posesiv;
b.- c. i., pronume de politețe + atribut pronominal, pronume posesiv;
c.- subiect, pronume personal + atribut pronominal, pronume posesiv.
- 57.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunțul: Au plecat care încotro. Casa aceasta este a fratelui nostru.
a.- subiect, pronume nehotărât (cu sensul de fiecare)+atribut adjectival, adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere + atribut adjectival, adjectiv posesiv.
b.- subiect, pronume relativ + atribut pronominal, pron. demonstrativ de apropiere + atribut pronominal, pronume posesiv;
c.- c.l., pron. rel. + atr. adj., adj. demonstrativ + atr. pronom., pronume posesiv.
- 58.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: Dragul meu băiat, cu toți plecăm la munte și nu știu ce lucruri să-ți luăm.
a.- atribut pronominal, pronume posesiv, G + c.i., pronume nehotărât + atribut adjectival, adjectiv relativ + pronume reflexiv, marcă a construcției reflexive;
b.- atribut adjectival, adjectiv posesiv, V + subiect, pronume nehotărât + atribut adjectival, adjectiv relativ + complement indirect., pronume personal;
c.- atr. adj., adj. posesiv, D + sb., pron. nehot.+c.d., pron. rel. + c. i., pron. pers.
- 59.- În enunțul: Răspunsul alor noștri a întârziat., pronumele posesiv are funcția de:
a.- atribut pronominal în genitiv;   b.- complement indirect;
c.- atribut adjectival.
- 60.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: „Am știut că tot ce ne calcă pământul / Devine pașnică recoltă. ”
a.- subiect, pronume nehotărât + subiect/pronume relativ + c.i., pron. personal;
b.- c.d., pron. nehotărât + atribut, pronume relativ + c.i., pronume personal;
c.- c.d., pron. nehot. + c.d., pron. relativ + pron. reflexiv, marcă a construcției reflexive.

Răspunsuri și explicații

- 1.- b.- Pronumele personale, reflexive și de politețe nu pot deveni niciodată adjective pronominale. De asemenea, pronumele relativ-interogative **cine**, **cui**, **ceea ce**, pronumele nehotărâte **oricine**, **oricui**, **oarecine**, **cineva**, **cuiva**, precum și pronumele negative **nimeni**, **nimic**, **nimănui** nu pot deveni

- adjective pronominale. Restul pronomelor pot deveni adjective pronominale dacă determină un substantiv cu care se acordă în gen, număr și caz.
- 2.- **b.-** DOOM 3 adaugă la pronumele de politețe formele: **dânsul, dânsa, dânsii, dânsele, dânsului, dânsei, dânșilor, dânelor**, atunci când fac referire la substantive cu trăsătura [+animat/+personal]. NU sunt pronume de politețe când sunt utilizate referitor la substantive cu trăsătura [+inanimat/+nonpersonal] (nu referitor la *cartea, pisica* etc.), ceea ce reprezintă un uz regional.
- 3.- **b.-** Valorile morfologice ale cuvântului **lui** sunt:
- articol hotărât enclitic: filele caietului**lui**;
  - articol hotărât proclitic – care se așază numai în fața: tuturor substantivelor proprii masculine, unor substantive proprii feminine neologice, în fața lunilor, anilor și în fața unor substantive comune: **lui** nenea, **lui** tanti, **lui** badea;
  - pronume personal, formă accentuată, genitiv, cu funcția de atribut pronominal: *Cartea **lui** este nouă.*
  - pronume personal, formă accentuată, D., cu funcț. de c. i.: *I-am dat **lui** o carte.*
- 4.- **b.-** Valorile morfologice ale cuvântului **o** sunt:
- articol nehotărât: *Am citit **o** carte.*
  - pronume personal cu funcția de c. d.: *Am văzut-**o** pe Amelia.*
  - pronume pers. cu valoare neutră (fără funcție sintactică): *Am zbughit-**o** de acasă.*
  - numeral cardinal cu funcția de atribut adjectival: **O** carte și două creioane sunt pe masă (numai, doar, măcar, o singură carte).
  - adjectiv pronominal nehotărât: **O** fată scrie, alta citește.
  - verb auxiliar (formă a viitorului popular în fața conjunctivului): **O** să citească și cartea asta.
  - interjecție: **O**, ce bine arăți!
- 5.- **b.-** Categoriile gramaticale sunt:
- substantivul, articolul, adjectivul, pronumele și numeralul – au **gen, număr și caz** (unele pronumele au și **persoană**);
  - verbul are: **construcție, mod, timp, persoană și număr.**
- 6.- **a.-** **De reținut:** pronumele **îmi, îți, ne, vă** (în D.) și **mă, te, ne, vă** (Ac.) sunt pron. pers., forme neacc.; când se acordă cu verbul în pers., devin pronume reflexive.
- 7.- **c.-** De obicei, un cuvânt însoțit de prepoziția **ca** are funcția de c. mod, dar aici are funcția de nume predicativ, iar pronumele **ți**, care nu se acordă cu verbul în persoană este în dativ, pronume personal și are funcția de compl. indirect.
- 8.- **c.-** **Explicații:** - **în locu-i**=circumstanțial condițional (dacă aș fi în locul lui); **toată**=atribut adjectival nehotărât (se acordă cu substantivul *ziua*); **către mine**=atribut pron. (determină un substantiv); **de voi**=c. cz (din cauza voastră).
- 9.- **a.-** Cele două locuțiuni pronominale de politețe au funcțiile sintactice cerute de întrebări; subst. **domnului** = apozitie în D., apozitie acordată, iar subst. propriu **Ionescu** are funcția de atribut substantival în N.
- 10.- **c.-** Pronumele nehotărât **unele** așezat în fața substantivului **lucruri**, cu care se acordă, devine adjectiv pronominal nehotărât, cu funcția de atribut adjectival; **de la sine** = c. m. /pronume reflexiv; pronumele reflexiv **în sinea**, articulat cu articolul hotărât **a** devine substantiv și are funcția

- sintactică de c. l.; lui = atribut pron. / pronume personal; prin sine = c. m. - arată modalitatea reușitei.
- 11.- a.- Forma corectă este: Nu ne este dor de tine. O va uita și pe sora ta.
- 12.- a.- **De reținut:** Pronumele posesive precedate de prepoziții sau locuțiuni prepoziționale specifice genitivului devin adjective pronominale în Ac și îndeplinesc funcția cerută de întrebare. Deci: asupra mea = c. prep.(după GALR) /adjectiv posesiv în Ac. Astfel, însumi este adjectiv pronominal de întărire în cazul Ac., iar însăși, însele sunt adjective pronominale de întărire în N. (determină un substantiv, respectiv un pronume) și au întotdeauna funcția sintactică de atribut adjectival.
- 13.- b.- **De reținut:** - pronumele posesiv așezat după un substantiv articulat hotărât devine adjectiv posesiv cu funcția de atribut adjectival;
- pronumele posesiv precedat de art. posesiv-genitival al, a, ai, ale și care determină un subst. are funcția de atr. adj. exprimat prin adjectiv posesiv;
- pronumele posesiv precedat de articolul posesiv-genitival alor are funcția de atribut pronominal exprimat prin pronume posesiv. Deci: ta = atribut adjectival, adjectiv posesiv; pe a mea = c. loc, pronume posesiv; pe ai tăi = compl. prepozițional, pronume posesiv (răspunde la întrebarea pe ce?); pe al nostru = complement direct, pronume posesiv.
- 14.- c.- Vezi explicațiile de mai sus.
- 15.- a.- Pronumele posesive ai mei, ai tăi (1), de a ta, de a sa (2) au funcția sintact. apozitii și stau în același caz cu părțile de vorbire din față (N.+Ac); cu ai noștri = atribut pronominal în Ac., determină subst. frati.
- 16.- a.- Pronumele posesiv ale noastre are funcția de nume predicativ, N. și formează predicatul nominal împreună cu verbul sunt.
- 17.- b.- Pronumele demonstrative de diferențiere sunt de două feluri:
- de apropiere: cestălalt, ceastălaltă, ceștilalți, cestelalte – la N. -Ac.
cestuilalt, cesteilalte, cestoralți, cestoralte – la G. -D.
- de depărtare: celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte - la N. -Ac.
celuilalt, celeilalte, celorlalți, celorlalte - la G. -D.
- 18.- b.- Pronumele demonstrative așezate în fața subst. au funcția de atr. adj./adjectiv pron. demonstrativ de...; celălalt pronume demonstrativ are funcția de subiect.
- 19.- a.- Chiar dacă stă în fața subst. cărți, pronumele demonstrativ de diferențiere celorlalți nu se acordă (cărți=c.d., Ac.; celorlalți = c. i., D.); pe aceștia = c.d.
- 20.- a.- Articolele demonstrativ-adjectivale: cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor stau numai în fața: unui adjectiv (cei harnici), unui numeral urmat de un substantiv (cei doi elevi, cel de-al doilea copil) sau a unui verb la participiu (cel lăudat). Când stau în fața pronumelui relativ care, în fața unui substantiv sau sunt urmate de o prepoziție (cel de dincolo), devin pronume demonstrative. Deci: cei (vrednici)=articol demons.-adj. – fără funcție sint., se analizează cu adjectivul, dându-i valoare subst.; decât cei = c. m., pronume demonstrativ (decât aceia).
- 21.- b.- Pron. demonstrativ aceștia este atr. pron. în G., deși determină un subst. tot în G., dar cu care nu se acordă în număr și gen și nu poate deveni adj. pronominal.

- 22.- **b.-** Cuvintele din pricina acestuia îndeplinesc împreună funcția de c. ez., exprimat prin pronume demonstrativ precedat de gruparea cvasilocuțională specifică G.; această = atr. adj., adj. pronominal demonstrativ de apropiere.
- 23.- **a.-** Pron. dem. de aprop. de acesta este c.l., deoarece determină adv. de loc vizavi.
- 24.- **a.-** Pronumele demonstrativ de aceea, când nu ține locul unui substantiv feminin, este loc. adverbială și aici are funcția de c. cauză, iar pron. demonstrativ de acela înlocuiește un substantiv masculin și are funcția de complement prepozițional.
- 25.- **b.-** Pronumele demonstrativ de depărtare care însoțește un substantiv de genul feminin singular se scrie cu e (femeia aceea), dar când însoțește un substantiv masculin plural se scrie cu i (bărbații aceia, aceiași bărbați). Răspunsul corect este: Aceia/acelea au învățat mai bine.
- 26.- **b.-** Pronumele relativ-interogative care determină un substantiv și răspund la întrebarea care? devin adjective relativ-interogative, cu funcția de atribut adjectival. În varianta **a.**, pronumele relativ ce determină substantivul poezie și devine adjectiv relativ. În varianta **c.**, pronumele interogativ care determină substantivul haină și devine adjectiv interogativ cu funcția de atribut adjectival. Numai în varianta **b.** pronumele relativ ce îndeplinește funcția de c. direct.
- 27.- **b.-** Numai în această var. funcțiile sintactice și valorile morfologice sunt corecte.
- 28.- **c.-** Vezi explicațiile de la grila 26.
- 29.- **a.-** Grupul de cuvinte ce fel de este locuțiune adjectivală pentru că este sinonimă cu o însușire a substantivului om, adică felurit sau adjectivele bun, rău, isteț etc.
- 30.- **b.-** Pronumele personale, forme neaccentuate, la persoanele I și a II-a sg. și pl. din cazurile dativ (îmi, îți, ne, vă) și acuzativ (mă, te, ne, vă) devin pronume reflexive dacă se acordă în persoană cu verbul (prin conversiune). Pronumele de pers. a III-a (își, -și- în D.) și (se, s- în Ac.) sunt numai pronume reflexive.
- 31.- **b.-** Pronumele personale, reflexive și de politețe nu pot deveni niciodată adjective pronominale, chiar dacă determină un substantiv, pentru că nu se pot acorda în gen, număr și caz cu acesta. În schimb, pronumele: posesive, demonstrative, relative, interogative, nehotărâte, negative și de întărire (întâlnit mai rar, pentru că în limba română actuală nu mai există) care determină un substantiv cu care se acordă, devin adjective pronominale. Deci numai în varianta **b.** nu există adj. pron. (pronumele personal l- are funcția de compl. direct, iar pronumele de politețe cu dânsul are funcția sintactică de c. prep.).
- 32.- **b.-** Construcția infinitivală relativă este formată din verbele a fi sau a avea + pronume relativ + verb la infinitiv (n-ai ce citi). În variantele **a.** și **c.** verbele la infinitiv astepta și face nu au pron. relative alături și îndeplinesc funcția de c.d.
- 33.- **a.-** Vezi explicațiile de la grila 20 (în legătură cu articolele demonstrative și pronumele demonstrative). Celelalte pronume au funcțiile sintactice cerute de întrebări.
- 34.- **a.-** În această variantă sunt șapte pronume: -i, pe cei, care, ți-, pe care, ți, le-,

ceea ce nu există în celelalte variante.

- 35.- **a.-** Pronumele relativ-interogativ **cine** (la N., Ac.) are la G. -D. forma **cui**.
- 36.- **b.-** Vezi explicațiile de la grila 13.
- 37.- **b.-** Vezi explicațiile de la grila 20.
- 38.- **a.-** Grupurile de cuvinte: **cine știe ce, nu știu ce, te miri ce** și **cine știe cine, nu știu cine, te miri cine** sunt loc.pron.nehotărâte și se contrag în **ceva, cineva**.
- 39.- **a.-** Pronumele relative sunt întotdeauna elemente de relație care introduc propoziții subordonate, dar au și funcție sintactică în propoziția respectivă. Ca să aflăm funcția sintactică, nu trebuie să punem întrebarea în stânga pronumelui relativ, deoarece aflăm felul propoziției, ci să punem întrebarea la un cuvânt din dreapta, din propoziția proprie. Deci: *ce ai învățat?* = **ceea ce**. Grupul de cuvinte **nu știu cui** formează o locuțiune pronominală nehotărâtă, se contrage în pronumele nehotărât **cuiva** și îndeplinește funcția de complement indirect.
- 40.- **a.-** Pronumele relativ-interogativ **ce** este invariabil.
- 41.- **c.-** În legătură cu acordul din enunțurile date precizăm: articolele posesiv-genitivale **al, a, ai, ale** se acordă în gen și număr cu substantivul din dreapta, iar pronumele relativ-interogativ se acordă cu substantivul din stânga: *Am văzut copilul ai cărui părinți au apărut la televizor*.
- 42.- **b.-** Complementele necircumstanțiale sunt: **complementul direct, complementul indirect, compl. posesiv, compl. secundar, compl. prepozițional, compl. comparativ și complementul de agent**. Restul sunt circumstanțiale. În varianta **a.**, pronumele nehotărât **alți** se acordă cu substantivul **oameni** și devine adjectiv nehotărât cu funcția de atribut adjectival. În varianta **b.**, pronumele nehotărât **de careva** îndeplinește funcția de complement de agent, cerut de verbul în construcție pasivă *a fost recunoscut*. În varianta **c.**, pronumele nehotărât **ca alții** are funcția de circumstanțial de mod.
- 43.- **b.-** În varianta **a.**, pronumele relativ **cui**, în dativ, are funcția de subiect al propoziției respective. În varianta **b.**, pronumele relativ **care** se acordă cu substantivul **coleg** și devine adjectiv relativ cu funcția de atribut adjectival. În varianta **c.**, pronumele relativ **pe care**, în acuzativ, are funcția de subiect.
- 44.- **a.-** Pronumele personal, formă neaccentuată, **-i**, are valoare neutră (fără funcție sintactică), deoarece este o adresare generală. În variantele **b.** și **c.**, pronumele personale, forme neaccentuate au funcția de complemente indirecte. Vezi și „**Valori speciale ale pronumelui personal**”.
- 45.- **c.-** Vezi explicațiile de la grila 26.
- 46.- **a.-** **De reținut:** dacă în fața verbului **a fi** este un pronume relativ-interogativ sau adverbul **cum**, ca mijloace de legătură și după verbul **a fi** este un substantiv articulat hotărât, pronumele relativ-interogativ sau adverbul îndeplinesc funcția de nume predicativ și formează predicatul nominal cu verbul **a fi**, iar subst. articulat hotărât are funcția de subiect. Deci: *a cui este* = pred. nominal.
- 47.- **b.-** Pronumele relative sunt mijl. de legătură care introduc prop. subordonate, se încercuiesc, în stânga lor se pune bară. Dacă punem întrebarea în stânga, aflăm felul prop.; deci punem întrebarea la pred. **dorea**: pe cine dorea?=**pe cine**= c. d.
- 48.- **c.-** În enunțul respectiv este un pleonasm.
- 49.- **a.-** Numai în această var. funcțiile sintactice și valorile morfologice sunt corecte.

- 50.- **b.-** Forma corectă a enunțului este: *Pașă, toți ai mei sunt pierduți.*, în care: **pașă** = substantiv în vocativ, fără funcție sintactică; **toți** = subiect, pronume nehotărât cu valoare substantivală; **ai mei** = atribut adjectival, adjectiv posesiv (*care toți?* – unde **toți** ține locul unui substantiv); **sunt pierduți** = predicat nominal.
- 51.- **a.-** Cuvântul **lui** așezat în fața tuturor subst. proprii masculine, a unor subst. proprii feminine neologice sau în fața lunilor și anilor are valoarea morf. de articol hotărât proclitic; așezat după un subst., este pron. personal în G., atribut pronom.
- 52.- **c.-** Pron. demonstrative de depărtare și pron. demonstrative de identitate care însoțesc un substantiv feminin singular se scriu cu **e**, dar, când însoțesc un substantiv masculin plural se scriu cu **i**: masa **aceea**, băieții **aceia**, **aceiași** masă, **aceiași** copii.
- 53.- **a.-** Când pronumele reflexive (**îmi, îți, își, ne, vă, își**) sau personale forme neaccentuate în dativ sunt așezate în fața unui verb, iar după verb este un substantiv articulat hotărât / mai rar nehotărât, atunci pronumele reflexive / personale au funcția sintactică de complement posesiv (după GALR) - vechiul atribut pronominal în dativul posesiv; pronumele negativ, prin trecerea la plural devine substantiv (**cu nimicuri**, având funcția sintactică de complement prepozițional).
- 54.- **b.-** Pronumele negative **niciun, nicio, niciunui, niciunei, niciunor** așezate în fața unor substantive devin adjective pronominale negative cu funcția de attribute adjectivale; când dispăre substantivul, capătă formă articulată și îndeplinesc funcția substantivului care lipsește exprimat prin pronume negativ.
- 55.- **b.-** Grupul de cuvinte **ca ale lor** determină substantivul **mașini** și îndeplinește funcția de atribut pronominal, pronume personal precedat de articolul posesiv și de prepoziție; **la noi** = complement prepozițional, pronume personal.
- 56.- **a.-** Vezi explicațiile de la grila 13.
- 57.- **a.-** Pronumele relativ **care**, în anumite enunțuri, are sensul de **fiecare** și devine pronume nehotărât, iar în enunțul respectiv are funcția de subiect. Pronumele posesive așezate după substantive articulate hotărât devin adjective pronominale cu funcția de attribute adjectivale.
- 58.- **b.-** Adjectivele și pronumele posesive care determină un substantiv în vocativ îndeplinesc funcția de attribute adjectivale în vocativ; pronumele nehotărât **cu toți** are funcția de subiect în acuzativ; pronumele relativ așezat în fața unui substantiv cu care se acordă devine adjectiv relativ cu funcția sintactică de atribut adjectival, iar pronumele personal **-ți** = complement indirect în dativ.
- 59.- **a.-** Pronumele posesive precedate de articolul posesiv-genitival **alor** nu se pot acorda cu substantivul și au funcția de atribut pronominal.
- 60.- **a.-** Despărțim în propoziții: *Am știut ¹/(PP) că **tot** ²/(CD) **ce ne** calcă pământul ³/(AT) devine pașnică recoltă.²/*, în care **tot** = subiect în propoziția a doua, pronume nehotărât; **ce** = subiect în propoziția a treia, pronume relativ; **ne** = c.i., pronume personal.